

การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2553–2558

A SYNTHESIS OF RESEARCH ON PROCUREMENT ADMINISTRATION IN SCHOOLS DURING B.E. 2553 – 2558 (A.D. 2010 – 2015)

ชนิดาภา กัญจนวัตตะ¹, ผศ.ดร. เข้มทอง ศิริแสงเลิศ²

Shanidapha Kunchanawatta¹, Khemthong Sirisanglert²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี 11120

²อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระแขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี 11120

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา และ 2) สังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2553 - 2558 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ วิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระที่เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษาที่เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2553 - 2558 จำนวน 43 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และแบบสรุปงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะทั่วไปของงานวิจัยใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ ส่วนผลการศึกษาค้นพบใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษามีข้อค้นพบ ดังนี้ (1) คุณลักษณะของงานวิจัย พบว่า งานวิจัยที่ใช้ศึกษาส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ชนิดการศึกษาค้นคว้าอิสระ จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งเผยแพร่ในปี พ.ศ. 2553 มากที่สุด โดยเนื้อหาที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาระบบงานพัสดุ รองลงมา คือ การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา การบริหารงานพัสดุ ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้มากตามลำดับ คือ 1) การวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามากที่สุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่พัสดุ ส่วนผู้ให้ข้อมูลมากที่สุด ได้แก่ ครูที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพัสดุ กรอบการศึกษาด้านเนื้อหา คือ กระบวนการบริหารงานพัสดุ ส่วนด้านกระบวนการพัฒนาใช้ตามกรอบวงจรพัฒนาระบบ และมีกลยุทธ์ย่อยในการพัฒนาด้วยการนิเทศมากที่สุด เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ และใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา 2) การวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งส่วนใหญ่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง มีสถานภาพตำแหน่งเป็นตัวแปรต้น และตัวแปรตามคือกระบวนการบริหารงานพัสดุ เครื่องมือใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด และ (2) ผลการสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า แบ่งออกได้เป็น 5 กลุ่ม คือ 1) การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาของการบริหารงานพัสดุ พบว่า สถานศึกษามีสภาพการบริหารงานพัสดุในระดับปานกลางถึงระดับมาก ปัญหาการบริหารงานพัสดุอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา คือ ขนาดของสถานศึกษา และแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาระบบการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา คือ ควรพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานพัสดุ และควรจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานพัสดุ 2) การพัฒนาระบบงานพัสดุ พบว่า หลังการพัฒนาด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ ทำให้สถานศึกษามีระบบงานพัสดุที่มีประสิทธิภาพ และมีคู่มือการปฏิบัติงานพัสดุ 3) การพัฒนาบุคลากรด้าน

งานพัสดุ พบว่า หลังการพัฒนาศักยภาพด้านงานพัสดุมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานพัสดุ สามารถจัดทำคู่มือปฏิบัติงานพัสดุ ตลอดจนสามารถปฏิบัติงานพัสดุได้อย่างเป็นระบบ 4) ความพึงพอใจต่อการบริหารงานพัสดุ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานพัสดุในระดับมากถึงมากที่สุด และปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการบริหารงานพัสดุ คือ สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล 5) การพัฒนาระบบสารสนเทศของงานพัสดุ พบว่า สถานศึกษาสามารถพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ครอบคลุมกระบวนการบริหารงานพัสดุ และบุคลากรสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ การสังเคราะห์ การบริหารงานพัสดุ งานพัสดุ สถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to analyze the characteristic of researches on procurement administration in schools; and 2) to synthesize researches on procurement administration in schools during B.E. 2553-2558. The sample consisted of 43 theses and independent study distributed between B.E. 2553 - 2558. The research instruments used were a quality assessment form and a research summary form. The characteristic of researches was analyzed using the frequency distribution and percentage while the findings of the researches were analyzed by content analysis.

The research found that (1) the characteristic of the researches were mostly the qualitative research, an independent study type, and from Mahasarakham University, published in B.E. 2553; the contents were mostly on the development of the procurement administration system, the state, the problems and the solutions of procurement administration; respectively, research methodology mostly used were: 1) qualitative research which the co-researchers were mainly the procurement staff, while the informants were teachers who were not associated with the procurement administration; the framework of content studied were based on the procurement administration, while the framework of development process were based on the system development life cycle; the sub-strategy used for the development was the supervision; the instruments mostly used were interviews, and data were analyzed by the content analysis; and 2) the quantitative researches which mostly studied from the sample, the main independent variables were status and the main dependent variables were the framework of the procurement administration; the instrument was a questionnaire created by the researcher and the statistics employed for data analysis were the mean and standard deviation; and (2) the synthesis of the researches on procurement administration in schools could be divided into 5 groups: 1) the state, the problems and the solutions of procurement administration; it was found that the state of procurement administration was at the moderate to the high level and the problems were at the low to the moderate level; the factor affected the state and the problems of procurement administration was the school size, and guidelines for the solutions and the development of procurement administration were: school should educate the personnel who was responsible for the procurement administration, and should manipulate a procurement operation manual; 2) the development of procurement administration; it was found that after the development through operational research and supervision, schools had got an efficiency procurement system and had a procurement manual; 3) personnel development in procurement administration; it was found that after the development, the personnel had got the knowledge and

the understanding concerning the procurement process, could manipulate the operation manual and was able to perform systematic work; 4) the satisfaction with the procurement administration; it was found that the informants were satisfy with the procurement administration at the high to the highest level, and factor affected the satisfaction of the procurement administration was the status of the informants; and 5) the development of the information system of the procurement; it was found that schools could develop a computer program which comprehended the procurement process, and the personnel could work on it efficiently.

Keywords: Synthesis, Procurement Administration, Procurement, School

บทนำ

การบริหารงานพัสดุ เป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการอำนวยความสะดวกให้สถานศึกษาสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งการบริหารงานพัสดุจำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบในการจัดหาพัสดุ เพื่อใช้ในหน่วยงานต่างๆ ภายในสถานศึกษา โดยการบริหารงานพัสดุมีขอบข่ายตั้งแต่การวางแผนความต้องการพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ การควบคุมพัสดุ การบำรุงรักษาพัสดุ การเบิก-จ่าย ตลอดจนการจำหน่ายพัสดุ ซึ่งแต่ละขั้นตอนต้องอาศัยระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับต่างๆ เป็นเครื่องมือควบคุม เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่โปร่งใส ดังนั้น ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านพัสดุจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจ มีความละเอียดถี่ถ้วนเกี่ยวกับงาน พร้อมทั้งต้องยึดถือและปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัดเพื่อสนับสนุนและสนองความต้องการของหน่วยงานหรือโครงการต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานด้วยการดำเนินงานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ถูกต้องตรงตามความต้องการของผู้รับบริการหรือไม่ [1] จากความซับซ้อนในการบริหารงานพัสดุให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารและบุคลากรด้านงานพัสดุต้องปฏิบัติให้ถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตลอดจน กฎหมาย ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และหนังสือแจ้งเวียนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังเห็นได้จากในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา มีงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุในสถานศึกษาที่เผยแพร่อย่างต่อเนื่องมากกว่า 200 ชื่อเรื่อง (ฐานข้อมูล ThaiLis, สืบค้น 17 เมษายน 2559) ซึ่งเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุในสถานศึกษาทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษาในมิติต่างๆ อย่างหลากหลาย เช่น การศึกษาปัญหาการบริหารงานพัสดุ การศึกษาสภาพการดำเนินงานของงานพัสดุ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานพัสดุ การศึกษาประสิทธิภาพของงานพัสดุ การประเมินผลการบริหารงานพัสดุ การพัฒนาการดำเนินงานพัสดุ การพัฒนาระบบงานพัสดุ การศึกษาความพึงพอใจต่อการดำเนินงานพัสดุ รวมถึงการให้แนวทางในการพัฒนางานพัสดุ เป็นต้น ซึ่งแสดงว่างานพัสดุมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา ทั้งยังสะท้อนให้เห็นว่าปัญหาการบริหารงานพัสดุยังคงเกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกระดับตลอดมา จึงควรมีการรวบรวมองค์ความรู้จากงานวิจัยเหล่านี้ด้วยการสังเคราะห์งานวิจัย

ทั้งนี้ การสังเคราะห์งานวิจัย เป็นเทคนิควิธีการวิจัยตามระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ โดยรวบรวมงานวิจัยหลายๆ งานวิจัยที่ศึกษาในประเด็นปัญหาเดียวกันมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ หรือวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและสรุปสาระอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้คำตอบของปัญหาวิจัยที่ต้องการที่มีลักษณะกว้างขวางและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น โดยมีมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อความรู้เชิงสรุปของผลการวิจัยที่กระจุกกระจายให้มีความชัดเจนมากขึ้น เกิดเป็นองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยต่อไป [1,3]

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุที่มีการวิจัยกันอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องทั้งในสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานภาครัฐในแง่มุมต่างๆ ข้างต้นนั้น ผู้ศึกษาพบว่ามีกรรวบรวมผลการศึกษาวิจัย และ

ดำเนินการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุเพียงเรื่องเดียว คือ การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและพัสดุของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้ศึกษาจึงสนใจดำเนินการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษาที่เป็นผลงานวิจัยของนิสิต นักศึกษาสาขาการศึกษาระดับปริญญาตรี ระหว่างปี พ.ศ.2553 - 2558 เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ในการปรับปรุงพัฒนางานพัสดุให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2553 - 2558
2. เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2553 - 2558

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ซึ่งประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินคุณภาพงานวิจัยของ รัตนา ดวงแก้ว และคณะ [9] เพื่อคัดกรองงานวิจัยที่มีความชัดเจนถูกต้องของปัญหาการวิจัย คำถามการวิจัย สมมติฐานการวิจัย ตัวแปร นิยามศัพท์ การออกแบบการวิจัย การสุ่ม/เลือกกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปผลการวิจัย โดยกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินคุณภาพของงานวิจัยที่เลือกมาศึกษาไว้ที่ ร้อยละ 80 2) แบบสรุปงานวิจัย ที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) รายข้อ ระหว่าง 0.66 - 1.00

2. วิธีวิจัย

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ เอกสารวิทยานิพนธ์ และการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษาที่เกี่ยวกับงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับปริญญาตรี ระหว่างปี พ.ศ. 2553 - 2558 ซึ่งสามารถสืบค้นได้จากโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (Thailis: <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>) จำนวน 248 เรื่อง

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่เอกสารวิทยานิพนธ์ และการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา ที่เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้ 1) เป็นงานวิจัยที่มีกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับปริญญาตรี 2) เป็นงานวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่ในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2553 - 2558 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 43 เรื่อง

2.2 วิธีดำเนินการวิจัยมี ดังนี้

1) สืบค้นเอกสารวิทยานิพนธ์ และการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา ที่เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับมัธยมศึกษา จากโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (Thailis: <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>) ซึ่งเผยแพร่ในปี พ.ศ. 2553 - 2558 ได้จำนวน 43 เรื่อง

2) ผู้ศึกษาอ่านงานวิจัยแต่ละเรื่องตลอดทั้งเล่ม

3) ผู้ศึกษาประเมินคุณภาพของงานวิจัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย พบว่า มีงานวิจัยที่ตรงตามเกณฑ์ในการคัดเลือก จำนวน 43 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 100 และทุกเล่มมีความเหมาะสมกับการนำมาสังเคราะห์

4) ผู้ศึกษำบันทึกเนื้อหาสาระของงานวิจัย ทั้ง 43 เล่ม ลงในแบบสรุปงานวิจัย

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำผลจากแบบสรุปงานวิจัยทั้งหมดมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ดังนี้

1) ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 วิเคราะห์คุณลักษณะของงานวิจัย นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง โดยใช้ค่าสถิติความถี่และร้อยละ

2) ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อค้นพบจากงานวิจัย ตามกระบวนการบริหารงานพัสดุ 4 ด้าน และกลุ่มของงานวิจัย จำนวน 5 กลุ่ม

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2553 - 2558 สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. คุณลักษณะของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2553 - 2558 พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2553 (ร้อยละ 44.19) จากมหาวิทยาลัยมหาสารคามมากที่สุด (ร้อยละ 83.72) เป็นงานวิจัยชนิดการศึกษาค้นคว้าอิสระมากที่สุด (ร้อยละ 83.72) โดยมีกลุ่มเนื้อหาที่ทำการวิจัยมากที่สุด คือ การพัฒนาระบบงานพัสดุ (ร้อยละ 67.44) โดยการวิจัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 79.07) เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ส่วนวัตถุประสงค์และเนื้อหาของงานวิจัยส่วนใหญ่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานพัสดุ (ร้อยละ 49.15)

งานวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ส่วนใหญ่มีการกำหนดสมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง (ร้อยละ 80) ศึกษาตามแนวทางของกระบวนการบริหารงานพัสดุ (ร้อยละ 100) และเป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 80) โดยตัวแปรต้นที่ศึกษามากที่สุด คือ สถานภาพ/ตำแหน่ง (ร้อยละ 42.12) ส่วนตัวแปรตามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60) เป็นกระบวนการบริหารงานพัสดุ 3 ด้าน คือ การจัดหาพัสดุ การควบคุมพัสดุ และการจำหน่ายพัสดุ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีการหาคุณภาพของเครื่องมือ และงานวิจัยทุกเรื่องใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าที่ได้รับการคัดเลือกมากที่สุด (ร้อยละ 28.18) คือ เจ้าหน้าที่พัสดุ ส่วนผู้ให้ข้อมูลที่ได้รับการคัดเลือกมากที่สุด (ร้อยละ 25.23) คือ ครูที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ สำหรับการอบการศึกษา ด้านเนื้อหา พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.06) ศึกษาตามกระบวนการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา ส่วนด้านกระบวนการพัฒนา ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 64.71) พัฒนาตามกรอบวงจรพัฒนาระบบ กลยุทธ์ย่อยในการพัฒนา ใช้กลยุทธ์การนิเทศภายในมากที่สุด (ร้อยละ 39.51) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์มากที่สุด (ร้อยละ 22.67) มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองมากที่สุด (ร้อยละ 64.71) และใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหามากที่สุด (ร้อยละ 52.46)

งานวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงผสมวิธี ในส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณ มีการกำหนดสมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง และไม่กำหนดสมมติฐานในจำนวนเท่ากัน ทุกเรื่องศึกษาตามแนวทางของกระบวนการบริหารงานพัสดุ และศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง โดยศึกษาตัวแปรสถานภาพ/ตำแหน่งเป็นตัวแปรต้นมากที่สุด (ร้อยละ 21.43) ส่วนตัวแปรตามศึกษาการจัดการจัดหาพัสดุ การควบคุมพัสดุ และการจำหน่ายพัสดุ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม มีการหาคุณภาพของเครื่องมือ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย/ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด (ร้อยละ 40) ส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ผู้ให้

ข้อมูลมากที่สุด (ร้อยละ 28.57) คือ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มในการเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือ แบบสัมภาษณ์และแนวคำถามการสนทนากลุ่ม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

2. ผลการสังเคราะห์ข้อค้นพบของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา พบว่า สามารถจัดกลุ่มเนื้อหาของงานวิจัยได้ 5 กลุ่มเนื้อหา คือ 1) การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของการบริหารงานพัสดุ 2) การพัฒนาระบบงานพัสดุ 3) การพัฒนาบุคลากรด้านงานพัสดุ 4) การศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุ 5) การพัฒนาระบบสารสนเทศของงานพัสดุ เมื่อสังเคราะห์ตามกรอบกระบวนการบริหารงานพัสดุ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดความต้องการพัสดุ 2) ด้านการจัดหาพัสดุ 3) ด้านการควบคุมพัสดุ และ 4) ด้านการจำหน่ายพัสดุ มีข้อค้นพบ ดังนี้

2.1 ข้อค้นพบภาพรวมของงานวิจัยที่ศึกษาการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษา จำแนกตามกลุ่มเนื้อหา ดังนี้

1) กลุ่มเนื้อหาที่ 1 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของการบริหารงานพัสดุ ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษามีสภาพการบริหารงานพัสดุอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยปัจจัยที่มีผลต่อสภาพการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา คือ ระดับการจัดการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และตำแหน่ง ส่วนปัญหาของการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา พบในระดับน้อยถึงปานกลาง ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาการบริหารงานพัสดุ คือ ขนาดของสถานศึกษา สำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ควรจัดให้มีการนิเทศการใช้พัสดุและการบำรุงรักษาพัสดุ ควรมีระบบการควบคุม กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารงานพัสดุ ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดหาพัสดุ

2) กลุ่มเนื้อหาที่ 2 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานพัสดุ ผลการศึกษาพบว่า หลังการพัฒนา ระบบงานพัสดุด้วยเทคนิคการวิจัยเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ ทำให้สถานศึกษามีระบบงานพัสดุที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานพัสดุได้อย่างเป็นระบบ สถานศึกษามีคู่มือระบบงานพัสดุ มีบรรยากาศที่ดีในการทำงาน กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถพัฒนางานโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

3) กลุ่มเนื้อหาที่ 3 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านงานพัสดุพบว่า สถานศึกษามีวิธีการพัฒนาบุคลากรด้วยเทคนิคการวิจัยเชิงปฏิบัติการ บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานพัสดุ สามารถจัดทำคู่มือปฏิบัติงานพัสดุได้

4) กลุ่มเนื้อหาที่ 4 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุ ผลการศึกษาพบว่า มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานพัสดุในระดับมาก โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการบริหารงานพัสดุ คือ สถานภาพ

5) กลุ่มเนื้อหาที่ 5 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศงานพัสดุ พบว่า สถานศึกษาได้พัฒนาระบบสารสนเทศงานพัสดุ ทำให้การบริหารงานพัสดุมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ข้อค้นพบของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุ จำแนกตามรายด้านของกระบวนการบริหารงานพัสดุ ดังนี้

1) ด้านการกำหนดความต้องการพัสดุ ผลการศึกษากลุ่มเนื้อหาที่ 1 ข้อค้นพบเกี่ยวกับศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหการบริหารงานพัสดุ พบว่า สถานศึกษามีสภาพการกำหนดความต้องการพัสดุในระดับน้อยและมาก ส่วนปัญหาที่พบจากการกำหนดความต้องการพัสดุ พบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อสภาพการกำหนดความต้องการพัสดุ ได้แก่ สถานภาพ (ผู้บริหาร/ครู) และขนาดของสถานศึกษา ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาการกำหนดความต้องการพัสดุ ได้แก่ ระดับการศึกษา (ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา) ส่วนแนวทางการแก้ปัญหการกำหนด

ความต้องการพัสดุ พบว่า ผู้ใช้ควรแจ้งความต้องการใช้พัสดุให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบล่วงหน้า ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับความต้องการ และเปิดโอกาสให้ผู้ซื้อพัสดุมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการพัสดุ กลุ่มเนื้อหาที่ 2 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานพัสดุ พบว่ามีการวางแผนการพัฒนาระบบงานพัสดุที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ กลุ่มเนื้อหาที่ 3 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านงานพัสดุ และกลุ่มเนื้อหาที่ 4 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจของงานพัสดุ พบว่า ไม่มีการศึกษาในกลุ่มเนื้อหาดังกล่าว และกลุ่มเนื้อหาที่ 5 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศงานพัสดุ พบว่า สถานศึกษามีความต้องการฐานข้อมูลครุภัณฑ์ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนและกำหนดความต้องการใช้พัสดุ

2) ด้านการจัดหาพัสดุ ผลการศึกษากลุ่มเนื้อหาที่ 1 ข้อค้นพบของการศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานพัสดุ พบว่า สถานศึกษามีสภาพการจัดหาพัสดุในระดับน้อยถึงมาก แต่มีปัญหาด้านการจัดหาพัสดุ ในระดับน้อยถึงปานกลาง ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อสภาพการจัดหาพัสดุ คือ ขนาดของสถานศึกษา และระดับการจัดการศึกษา ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาการจัดหาพัสดุ ได้แก่ ตำแหน่งของผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานพัสดุ ประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา (ประถม/มัธยม) และขนาดของสถานศึกษา โดยแนวทางการแก้ปัญหาด้านการจัดหาพัสดุ คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำคู่มือ แบบฟอร์มและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ควรจัดอบรมให้ความรู้ด้านการจัดหาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการจัดหาที่เป็นระบบ และผู้บริหารควรมีการกำกับ ติดตามการจัดหาพัสดุอย่างต่อเนื่อง กลุ่มเนื้อหาที่ 2 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานพัสดุ และ กลุ่มเนื้อหาที่ 3 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านงานพัสดุ พบว่า หลังการพัฒนา สถานศึกษามีระบบการจัดหาพัสดุที่มีประสิทธิภาพ ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินการจัดหาได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ กลุ่มเนื้อหาที่ 4 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจของงานพัสดุ พบว่า มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานพัสดุในระดับมาก และกลุ่มเนื้อหาที่ 5 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศงานพัสดุ พบว่า มีการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาเป็นเครื่องมือช่วยการดำเนินการจัดหาพัสดุ

3) ด้านการควบคุมพัสดุ ผลการศึกษากลุ่มเนื้อหาที่ 1 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานพัสดุ พบว่า สถานศึกษามีสภาพการควบคุมพัสดุในระดับปานกลางถึงมาก แต่มีปัญหาคงพัสดุในระดับน้อย ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพและปัญหาด้านการควบคุมพัสดุ คือ ขนาดของสถานศึกษา ระดับการจัดการศึกษา และระดับการศึกษาของผู้ปฏิบัติงาน โดยตำแหน่งเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาการควบคุมพัสดุ ส่วนแนวทางการแก้ปัญหาการควบคุมพัสดุ ได้แก่ ควรมีการควบคุมพัสดุอย่างเป็นระบบ มีเอกสารหลักฐานครบถ้วน กลุ่มเนื้อหาที่ 2 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานพัสดุ พบว่า หลังการพัฒนา ผู้ปฏิบัติมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการดำเนินงานตามระบบการควบคุมพัสดุ กลุ่มเนื้อหาที่ 3 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านงานพัสดุ พบว่า ผู้ร่วมศึกษาสามารถลงบัญชีและทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุ การเบิกจ่ายพัสดุ การบำรุงรักษาพัสดุได้อย่างถูกต้อง กลุ่มเนื้อหาที่ 4 ข้อค้นพบเกี่ยวกับความพึงพอใจของงานพัสดุ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และกลุ่มเนื้อหาที่ 5 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศงานพัสดุ พบว่า หลังการพัฒนาระบบสารสนเทศด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศบุคลากรสามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการควบคุมพัสดุได้อย่างถูกต้อง

4) ด้านการจำหน่ายพัสดุ ผลการศึกษากลุ่มเนื้อหาที่ 1 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานพัสดุ พบว่า สถานศึกษามีสภาพการจำหน่ายพัสดุในระดับปานกลางถึงมาก แต่พบปัญหาการจำหน่ายพัสดุในระดับน้อย ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพการจำหน่ายพัสดุ ได้แก่ ขนาดสถานศึกษา ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาการจำหน่ายพัสดุ ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติงาน ระดับการจัดการศึกษา และขนาดสถานศึกษา แนวทาง

การแก้ปัญหาการจำหน่ายพัสดุ คือ ควบคุมปริมาณจำหน่ายพัสดุให้มีความตระหนัก มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามระเบียบการจำหน่ายพัสดุได้อย่างถูกต้อง กลุ่มเนื้อหาที่ 2 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานพัสดุ และกลุ่มเนื้อหาที่ 3 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านงานพัสดุ พบว่า หลังการพัฒนาระบบงานพัสดุ พบว่า ผู้ร่วมศึกษามีความรู้ความเข้าใจและเกิดความตระหนักเกี่ยวกับการจำหน่ายพัสดุ แต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากยังไม่สิ้นสุดปีงบประมาณ กลุ่มเนื้อหาที่ 4 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจของงานพัสดุ พบว่า มีความพึงพอใจต่อการจำหน่ายพัสดุในระดับปานกลาง กลุ่มเนื้อหาที่ 5 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศงานพัสดุ พบว่า โปรแกรมคอมพิวเตอร์ครอบคลุมกระบวนการจำหน่ายพัสดุ

อภิปรายผล

จากกรณีวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2553 - 2558 พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. คุณลักษณะของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

1.1 สถาบันและปีที่ทำงานวิจัยสำเร็จ ผลการศึกษา พบว่า จำนวนงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา จำนวน 43 เรื่อง ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 36 เรื่อง และทำงานวิจัยสำเร็จมากที่สุด ในปี พ.ศ. 2553 จำนวน 18 เรื่อง ซึ่งเป็นงานวิจัยในกลุ่มเนื้อหาเดียวกัน คือ การพัฒนาระบบงานพัสดุ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การบริหารงานพัสดุ เป็นงานที่มีแนวทางการดำเนินการที่ต้องเป็นไปตามระเบียบแบบแผน และขั้นตอนที่ผู้ปฏิบัติต้องดำเนินการให้ถูกต้อง โปร่งใส และในขณะเดียวกันผู้ปฏิบัติต้องนำศาสตร์และศิลป์การบริหารทรัพยากรมาช่วยในการดำเนินการตามกระบวนการบริหารงานพัสดุบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป็นที่พึงพอใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการยากที่จะบริหารงานพัสดุให้ประสบความสำเร็จทั้งถูกต้องตามระเบียบและพึงพอใจผู้ที่เกี่ยวข้อง และจากมติคณะรัฐมนตรีที่ นร 0505/18166 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2553 กำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจองค์การมหาชนและหน่วยงานของรัฐทุกแห่งลงประกาศจัดซื้อจัดจ้าง/ประกาศประกวดราคาให้เป็นที่รู้กันอย่างกว้างขวางในเว็บไซต์ เพื่อให้ผู้ประกอบการได้ทราบล่วงหน้าและเกิดการแข่งขันอย่างแท้จริงในการเสนอราคา และกรมบัญชีกลางได้พัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) และเปิดให้ทดลองใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2552 เป็นต้นไป และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553 เป็นต้นไป [1] จึงทำให้สถานศึกษาซึ่งมีฐานะเป็นส่วนราชการที่ได้รับมอบอำนาจจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องดำเนินการประกาศการจัดซื้อจัดจ้างในระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ดังนั้น จึงมีงานวิจัยจำนวนมากศึกษาการพัฒนาระบบงานพัสดุ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนมติดคณะรัฐมนตรีจะมีผลบังคับใช้

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ส่วนมากใช้แบบสัมภาษณ์ในการวิจัย เนื่องจากงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งมี จำนวน 34 เรื่อง และเป็นงานวิจัยที่อาศัยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ดังนั้น แบบสัมภาษณ์จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปของแนวทางการปฏิบัติ ดังในแพททอน (2002 อ้างถึงใน พิซิต ฤทธิ์จรรยา และเก็จกนก เอื้อวงศ์ [6] กล่าวว่า ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นการถอดความจากถ้อยคำของผู้คนโดยตรงเกี่ยวกับประสบการณ์ ความคิดเห็น ความรู้สึก และองค์ความรู้ เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ และสอดคล้องกับ วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ [9] ที่กล่าวถึงขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการว่า การเลือกเครื่องมือดำเนินการวิจัยที่จะช่วยให้ได้คำตอบของปัญหาตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเลือกมือที่จะใช้ในการวิจัยมี 2 ลักษณะ คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติหรือการฝึกหัดตามวิธีการ และเครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นผลจากการปฏิบัติ เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์ เป็นต้น

2. ผลการวิเคราะห์ผลการศึกษาค้นพบในงานวิจัย พบประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2553 - 2558 มีประเด็นที่น่าสนใจที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 สภาพและปัญหาของการบริหารงานพัสดุ มีงานวิจัย จำนวน 8 เรื่อง จากการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผลการศึกษามีสภาพและปัญหาที่คล้ายคลึงกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน น่าจะมีสาเหตุเนื่องจากระบบการบริหารงานพัสดุ เป็นกระบวนการที่มีระเบียบ แบบแผน ขั้นตอนการดำเนินงาน และรายละเอียดที่ต้องเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งสถานศึกษาเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 กล่าวหาว่า หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ... [ราชกิจจานุเบกษา [7] 24 กุมภาพันธ์ 2560: 15] และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 หมวด 1 ส่วนที่ 1 ข้อ 5 ระบุ ...ส่วนราชการ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม สำนักงาน หรือหน่วยงานอื่นๆ โดยของรัฐ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือในต่างประเทศ... [8] ดังนั้น สถานศึกษาในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ จึงต้องดำเนินตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ส่งผลให้สถานศึกษามีสภาพและปัญหาของการบริหารงานพัสดุที่คล้ายคลึงกัน

2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพและปัญหาของการบริหารงานพัสดุ คือ ขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน มีผลทำให้มีสภาพและปัญหาการบริหารงานพัสดุแตกต่างกัน โดยสถานศึกษาจะมีสภาพหรือปัญหาการบริหารงานพัสดุมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับงบประมาณที่มีของสถานศึกษานั้นๆ โดยงบประมาณของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 แหล่ง งบประมาณ คือ 1) เงินอุดหนุน ซึ่งได้รับจัดสรรตามแนวทางการดำเนินงานโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2560 [2] จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาโดยคิดจากจำนวนนักเรียน ณ วันที่ 10 มิถุนายนของทุกปีการศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาจะได้รับจัดสรรงบประมาณเท่าใดขึ้นอยู่กับขนาดของสถานศึกษาที่จัดเกณฑ์ตามจำนวนนักเรียนในสถานศึกษานั้น 2) เงินรายได้สถานศึกษา ซึ่งเป็นเงินระดมทรัพยากรจากผู้ปกครอง ชุมชน และผู้สนับสนุนสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาจะมีสภาพและปัญหาการบริหารงานพัสดุมากหรือน้อย จึงขึ้นอยู่กับงบประมาณที่มีของสถานศึกษานั้น และจากข้อค้นพบการสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณมีผลต่อความมีประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุ

2.3 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานพัสดุ และงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านงานพัสดุ ผลการศึกษาค้นพบว่า งานวิจัยเน้นที่การพัฒนาบุคลากรเพื่อให้สามารถพัฒนางานพัสดุให้เป็นระบบ โดยอาศัยการวิจัยเชิงปฏิบัติการควบคู่กับการนิเทศ ซึ่งการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นกระบวนการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบงาน และการนิเทศ เป็นกระบวนการติดตามผลการพัฒนา และช่วยแนะแนวทางให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมั่นใจและชำนาญมากขึ้น สอดคล้องกับ Kemmis และ MacTaggart [10] ให้ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการวิจัยที่มีวิธีการทำงานเป็นการสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเองที่เป็นวงจร เริ่มต้นที่การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนกลับ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการสะท้อนกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น และกระบวนการนิเทศเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญ เพิ่มพูนศักยภาพในการปฏิบัติงาน

2.4 การพัฒนาการบริหารงานพัสดุที่สำคัญที่พบจากการสังเคราะห์งานวิจัย คือควรมีคู่มือปฏิบัติงานพัสดุที่ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคู่มือปฏิบัติงานมีประโยชน์ต่อสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน

ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบว่าควรปฏิบัติอย่างไร เมื่อใดกับใคร นอกจากนี้ ยังเป็นเครื่องมือในการฝึกอบรม เป็นเอกสารอ้างอิงในการทำงาน และเป็นสื่อในการประสานงาน เพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพตามที่กำหนด บุคลากรสามารถทำงานแทนกันได้ สามารถเริ่มต้นปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ลดขั้นตอนที่ซับซ้อน ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานไม่เป็นระบบ เสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน เกิดความสม่ำเสมอในการทำงาน รวมถึงลดข้อขัดแย้งจากการทำงาน ลดการตอบคำถาม ลดเวลาในการสอนงาน และสามารถกำหนดเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะหากมีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรที่ปฏิบัติงานบ่อย ดังล่องกรณ์ มีสุทธา และสมิต สัจฉกร [11] อธิบายประโยชน์ของมาตรฐาน การปฏิบัติงานไว้ 5 ด้าน คือ 1) ด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติงานจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง 2) ด้านการสร้างแรงจูงใจ มาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นสิ่งเร้า ทำทนายให้เกิดความมุ่งมั่นไปสู่มาตรฐานการปฏิบัติงาน 3) ด้านการปรับปรุงงาน มาตรฐานการปฏิบัติงานจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบว่า ผลงานที่มีคุณภาพจะต้องปฏิบัติอย่างไร 4) ด้านการควบคุมงาน มาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือให้ผู้บังคับบัญชาใช้ควบคุมการปฏิบัติงาน 5) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ช่วยให้การประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีหลักเกณฑ์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 การพัฒนาระบบงานพัสดุให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นปัจจุบันนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรปฏิบัติงานพัสดุ ให้มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการบริหารงานพัสดุ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดหาพัสดุ เพื่อลดปัญหาระหว่างผู้ใช้พัสดุกับผู้จัดหาพัสดุ

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำการวิจัยเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ และการมีส่วนร่วมไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรด้านต่างๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานการเดียวกัน

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีคู่มือปฏิบัติงานพัสดุของสถานศึกษา

1.5 ผู้ปฏิบัติงานพัสดุควรนำข้อค้นพบจากงานวิจัยไปพัฒนากระบวนการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษการบริหารงานพัสดุในประเด็นอื่นๆ ที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อนำไปสู่ข้อค้นพบที่ครอบคลุมการปฏิบัติงานพัสดุมากที่สุด

2.2 ควรสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุในหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐ

เอกสารอ้างอิง

[1] กรมส่งเสริมการเกษตร. (2553, 12 เมษายน 2553). "การพัฒนาการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e – Government Procurement: e-GP)". กองคลังรายปักษ์, 5(8) [แผ่นพับ].

[2] กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แนวทางการดำเนินงานโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2560.

[3] กุลธิดา กุลประทีปปัญญา จำลอง วงษ์ประเสริฐ และอวยพร เรืองตระกูล. (2558, พฤษภาคม - สิงหาคม 2558).

"การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาพยาบาลไทย: การวิเคราะห์อภิมาน (Meta-analysis)".

วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข, 25 (2): 71 – 87.

- [4] นางลักษณะ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช. (2542). รายงานการวิจัย เรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วย การวิเคราะห์ทอิกิมาณและการวิเคราะห์เนื้อหา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.
- [5] ประณีต วิบูลย์ประพันธ์. (2540). การบริหารงานพัสดุในโรงเรียน: *School supplies administration*. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [6] พิเชิต ฤทธิจรรยา และเก็จกนก เอื้อวงศ์. (2557). "วิธีวิจัยทางการบริหารการศึกษา" ในประมวลสาระชุดการวิจัยการบริหาร การศึกษา. หน่วยที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- [7] ราชกิจจานุเบกษา. (2535). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535. เล่มที่ 109, ตอนที่ 7, 13 - 70. เข้าถึงได้จาก <http://www.gprocurement.go.th>
- [8] _____. (2560). พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560, เล่มที่ 134, ตอนที่ 24ก, 13 - 54 เข้าถึงได้จาก <http://www.gprocurement.go.th>.
- [9] รัตนา ดวงแก้ว และคณะ. (2553). รายงานการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศการเรียนการสอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: *A Synthesis of Researches on Instructional Supervision in Basic Education Schools*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- [10] วีระยุทธ์ ชาทะกาญจน์. (2558). การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2(1): 29- 49.
- [11] สำนักประกันคุณภาพการศึกษา. (2553). คู่มือเพื่อจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน (work manual) และมาตรฐาน การปฏิบัติงาน (Performance standard). มหาวิทยาลัยพายัพ.